

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/170/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117226324
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117226324.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: M. V., nar. XX.XX.XXXX, bydlisko XXX XX N. M. N., o zaplatenie sumy 3.887,61 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 24. apríla 2018 č.k. 9Csp/239/2017-36, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania z r u š u j e a vec mu v tejto časti vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.050,68 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.050,68 eura od 30.10.2014 do zaplatenia v splátkach vo výške 130 eur mesačne až do úplného zaplatenia žalovanej sumy, počnúc právoplatnosťou rozsudku vždy k 15-temu dňu v mesiaci s tým, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. V ostatnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 56,94 %. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 559 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 09.12.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Konštatoval, že v danom prípade ide o spotrebiteľský úver a pristúpil ku skúmaniu predmetnej zmluvy z pohľadu dodržania podstatných náležitostí zmluvy uvedených v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 09.12.2013. Vyslovil názor, že označenie konečnej splatnosti ako "12/2018", nemožno považovať za dostatočné podľa § 4 ods. 2 písm. g), keďže významom uvedeného ustanovenia je, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa preto presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (týmto sú: dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia, výška a počet splátok). Je potom úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétneho (jedného) časového údaju, ktorý bude konečnú splatnosť úveru predstavovať. Pokiaľ teda zmluva ani Zmluvné podmienky údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru neobsahujú, nemožno mať za to, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami z iných, v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi,

resp. dodávateľmi. Uvedené rovnako platí aj na uvedenie termínov jednotlivých splátok, ktoré musia byť priamo uvedené v zmluve, nepostačuje ich prípadná úprava v rámci podmienok splácania v Zmluvných podmienkach. Absencia uvedených náležitostí nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

1.3. Uviedol, že vzhľadom na absenciu údajov o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmluve, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi tak vznikol nárok na vrátenie iba poskytnutej pôžičky, t.j. v sume 3.500 eur a to bez poplatkov a úrokov. Keďže žalovaná uhradila sumu 449,32 eura, priznal žalobcovi sumu 3.050,68 eura, predstavujúcu rozdiel súm poskytnutého úveru a uhradeného úveru (3500 - 449,32). Vzhľadom na omeškanie žalovanej s plnením priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne (o osem percentuálnych bodov vyššie ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky v čase omeškania) z dlžnej sumy 3.050,68 eura od 30.10.2014 do zaplatenia. Žalovaná na pojednávaní žiadala o možnosť splácania žalovanej sumy v splátkach, preto jej v zmysle § 232 ods. 4 CSP splátky povolil. Z uvedených dôvodov žalobu vo zvyšku zamietol.

1.4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a priznal žalobcovi pomernú náhradu trov konania vzhľadom na jeho pomerný úspech. Uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 3.887,61 eura s príslušenstvom, t. j. sumy istiny 3.887,61 eura + úrok z omeškania vyčíslený ku dňu 24.04.2018 v sume 677,82 eura (spolu vo výške 4 565,43 eur), úspešný bol v časti zaplatenia sumy 3.050,68 eur s príslušenstvom, t. j. sumy istiny 3.050,68 eura + úrok z omeškania vyčíslený ku dňu 24.04.2018 v sume 531,86 eura (spolu vo výške 3.582,54 eura) (78,47 %). Úspech žalovanej bol 21,53 %. Čistý úspech žalobcu bol v rozsahu 56,94 %, preto priznal žalobcovi nárok na trovy konania v uvedenom rozsahu. Uviedol, že o výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti a v časti trov konania zmenil a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 863,93 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 30.10.2014 do zaplatenia v splátkach 130 eur mesačne pod stratou výhody splátok a priznal mu náhradu trov konania v plnom rozsahu. Dôvodil ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku.

2.2. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so zásadou kontradiktórnosti a s ustanovením § 282 CSP, keďže neprihliadol na uznávací prejav žalovanej a na jeho návrh rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku.

2.3. Namietal nesprávne právne posúdenie úveru ako bezúročného, z dôvodu neuvedenia termínov splatnosti splátok a termínu konečnej splatnosti úveru. Tvrdil, že uvedenie konečnej splatnosti úveru „12/2018“ je dostatočne určité a zrozumiteľné a plne v súlade s právnymi predpismi. K tomu poukázal na vyhlášku MF SR č. 620/2007 Z.z., ktorou sa ustanovuje vzor formulára o zmluvných podmienkach. Tvrdil, že splatnosť úverových splátok bola dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej mesačnej splátky 20. dňa v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k uzavretiu úverovej zmluvy. Splatnosť prvej splátky tak nastala dňa 20.01.2014 a konečná splatnosť úveru pri počte 60 mesačných splátok nastala dňa 20.12.2018. Termín splatnosti úverových splátok podľa zmluvy bol dojednaný v čl. 6 bod 6.1., 6.2. a 6.3 zmluvných podmienok a žalovaná mala možnosť bez ťažkostí a s istotou identifikovať termíny splatnosti všetkých splátok. Termín konečnej splatnosti uvedený ako 12/2018 aj právne nevzdelanému priemernému spotrebiteľovi poskytne relevantnú informáciu o tom, že úver bude splácať do decembra 2018 a v spojení s dojednaním splatnosti splátok k 20. dňu v mesiaci je termín konečnej splatnosti stanovený bez potreby použitia akýchkoľvek zložitých matematických operácií.

2.4. S poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015 tvrdil, že iba porušenie povinnosti veriteľa podstatným spôsobom môže byť sankcionované zánikom jeho nároku na úroky a poplatky. Zároveň poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-565/2012, podľa ktorého tvrdosť sankcií pre veriteľa musí byť primeraná závažnosti jeho porušenia, a vo veci C-348/2014, podľa ktorého čl. 4 Smernice 87/102/EHS vyžaduje, aby dlžník pri uzavretí zmluvy o úvere poznal všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/225/2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/105/2017 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/164/2017.

3. Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti

§ 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej namietajúcej časti a v časti trov konania, ako výroku závislého, podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu v tejto časti podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

6. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7.1. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding a.s. a žalovaná uzavreli dňa 09.12.2013 zmluvu o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej pôžičku vo výške 3.500 eur a záväzok žalovanej poskytnutú pôžičku vrátiť v 60 splátkach po 109,16 eura a poistenie 3,17 eura spolu 112,33 eura v termíne konečnej splatnosti 12/2018. Podľa čl. 6 zmluvných podmienok, splátky boli splatné 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, prvá splátka bola splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.08.2014 upomínal žalovanú k bezodkladnej úhrade nedoplatku na splátkach vo výške 483 eur s upozornením, podľa ktorého ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 06/2014 bude oprávnený úver zosplatiť. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 29.10.2014 oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a vyzval ju k zaplateniu dlžnej sumy vo výške 3.945,92 eura po doručení oznámenia. Zároveň ju upozornil, že istina v sume 3.887,61 eura sa ďalej úročí zákonným úrokom z omeškania, preto sa dlžná suma každý deň zvyšuje. Žalovaná zaplatila právnomu predchodcovi žalobcu sumu 449,32 eura.

7.2. Žalovaná nárok žalobcu nepoprela a uviedla, že si je svojej dlžoby vedomá. Žiadala aby je súd povolil dlh splácať v splátkach po 130 eur mesačne.

7.3. Súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti o zaplatenie sumy 863,93 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 30.10.2014 do zaplatenia. Na základe odvolania žalobcu je uvedená časť a rozhodnutie o trovách konania predmetom skúmania odvolacím súdom.

8. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu a zákonného ustanovenia dospel k záveru, že pokiaľ súd prvej inštancie čiastočne zamietol žalobu dôvodiac tým, že zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko neobsahovala náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) a i) k) zákona č. 258/2001 Z.z., bolo jeho rozhodnutie nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Keďže súd prvej inštancie považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, následne už nevykonal náležité dokazovanie k jednotlivým zložkám uplatneného nároku, aby zistil, či sú opodstatnené v celom rozsahu, vrátane príslušenstva. A to napriek tomu, že vo veci ide o spotrebiteľský spor, v ktorom súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 CSP).

10.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10.2. V danej veci je predmetom konania nárok zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 09.12.2013. Súd prvej inštancie na uvedený právny vzťah aplikoval ustanovenia zákona č. 258/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.10.2001 a bol zrušený dňa 11.06.2010 zákonom č. 129/2010 Z.z. Keďže súd prvej inštancie na predmetný právny vzťah aplikoval predpis, ktorý v čase vzniku právneho vzťahu už bol zrušený, vec nesprávne právne posúdil. Správne mal aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, a to v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy.

11. Vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu odvolací súd uvádza, že podľa prílohy č. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., tento zákon prebral právne záväzné akty Európskej únie, okrem iného Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú.v. EÚ L 133, 22.5.2008). Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: h) výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Na základe uvedeného odvolací súd vyslovuje záväzný právny názor, že eurokonformnému výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. zodpovedá výklad v tom zmysle, že spojenie „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je potrebné vnímať tak, že sa tým myslí splátka obsahujúca istinu, úroky a poplatky, pri ktorej má byť uvedená výška, dátum, alebo iný dostatočne určitý termín splatnosti splátky, a ich počet. Akýkoľvek iný výklad tohto ustanovenia by bol v priamom rozpore so smernicou 2008/48/ES. Navyše s účinnosťou od 01.05.2018 došlo k novelizácii zákon č. 129/2010 Z.z. tak, že ustanovenie § 9 ods. 2 upravujúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pôvodne v písm. k), sa nahrádza slovami „frekvencia splátok“, čím legislatíva reagovala na stav, podľa ktorého niektoré súdy vykladali predmetnú vnútroštátnu úpravu nesúladne so smernicou 2008/48/ES. Odvolací súd sa nestotožnil ani so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého predmetná zmluva neobsahovala konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. V tomto smere treba prisvedčiť žalobcovi, že uvedenie konečnej splatnosti úveru „12/2018“ je dostatočne určité a zrozumiteľné a plne v súlade s právnymi predpismi a umožňuje zistiť dostatočne určitý termín konečnej splatnosti úveru.

12.1. Odvolaciu námietku žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so zásadou kontradiktórnosti a s ustanovením § 282 CSP, keďže neprihliadol na uznávací prejav žalovanej a na jeho návrh rozhodnúť rozsudkom pre uznanie nároku, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

12.2. Uznanie nároku je procesným úkonom žalovaného vo vzťahu k súdu. Žalovaný musí byť o možnosti uznať nárok žalobcu poučený súdom podľa § 167 ods. 2 CSP. Procesným následkom nesplnenia povinnosti žalovaného vyjadriť sa k žalobe nie je následok vo forme fikcie uznania nároku. K rozsudku na základe uznania nároku tak môže dôjsť jedine na základe konkrétneho procesného prejavu žalovaného urobeného v konaní. Uznanie nároku voči súdu je možné uskutočniť ktoroukoľvek formou predpísanou zákonom pre podanie strany sporu. Rozhodujúci bude obsah podania a nie jeho označenie. Civilný sporový poriadok neumožňuje urobiť podanie ústne do zápisnice, ale len písomne, a to v listinnej alebo v elektronickej podobe (§ 125 CSP).

12.3. Keďže v danej veci žalovaná neurobila konkrétny procesný prejav voči súdu v písomnej forme, ale len na pojednávaní uviedla, že si je svojej dlžoby vedomá, ktoré vyjadrenie súd prvej inštancie zaznamenal do zápisnice, takýto prejav žalovanej, navyše urobený ústne, nebolo možné považovať za uznanie nároku žalobcu. Preto súd prvej inštancie postupoval správne keď v danej veci nerozhodol rozsudkom pre uznanie.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie sa bude opätovne zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku v zrušenej časti. Nakoľko v danej veci ide o spotrebiteľský spor, aj bez návrhu vykoná dôkazy, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Podrobí súdnemu prieskumu jednotlivé zložky uplatneného nároku v zostávajúcej časti (úroky, poplatky) z hľadiska ich dôvodnosti, dovolenosti a zákonnosti, pričom sa bude riadiť právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v bode 11. Následne vo veci opätovne rozhodne. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).